

Epidémia osýpok v okrese Trebišov – aktuálne informácie a odporúčania

24.01.2019

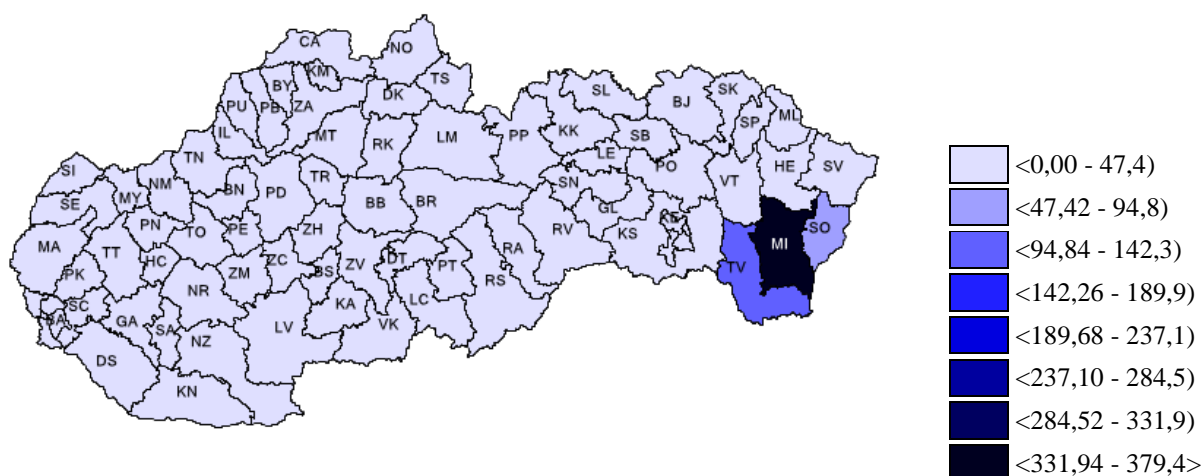
V epidémií osýpok v okrese Trebišov trvajúcej od 12. septembra 2018 do 23. januára 2019 postupne ochorelo = 143 osôb (laboratórne potvrdených a pravdepodobných prípadov ochorení v epidemiologickej súvislosti). V epidémii postupne ochorelo 62 detí vo veku do 15 mesiacov (43,4%) a ďalších 6 detí vo veku do 15 – 17 mesiacov (4,2%). 90% ochorení sa vyskytlo v prostredí nízkeho hygienického štandardu bývania. Ochorenia na osýpky sa vyskytujú v 14 mestách a obciach v okrese Trebišov. Najnovšími obcami s ohniskami nákazy sú Nižný Žipov, Vojčice a Veľaty.

Chorobnosť na osýpky podľa bydliska chorých

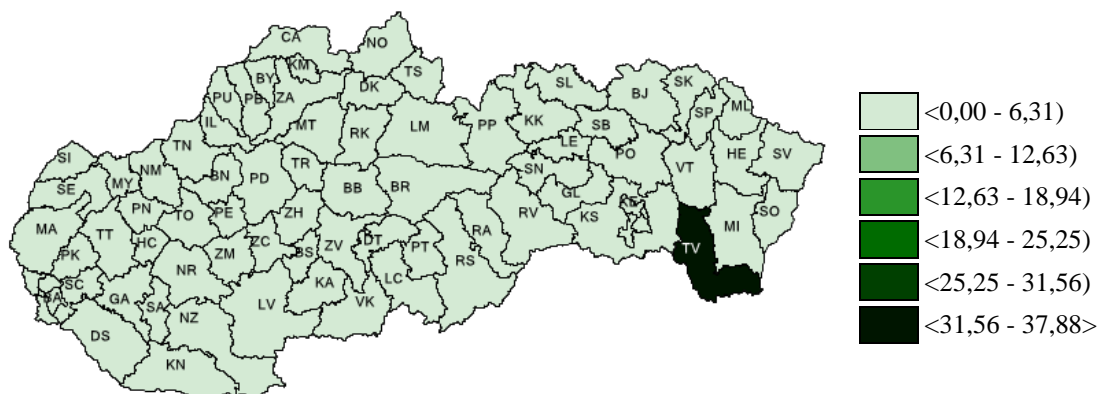
Chorobnosť na osýpky v okrese Trebišov dosiahla za rok 2018 mieru 103,97/100 000 obyvateľov. Okres Trebišov bol v roku 2018 okresom s druhým najvyšším výskytom osýpok v SR.

Územná jednotka	Výskyt ochorení na osýpky v roku 2018	
	Počet hlásených ochorení	Chorobnosť na 100 000 obyvateľov
Okres Trebišov	110	103,97
Košický Kraj	551	69,04
Slovenská republika	566	10,41

Výskyt osýpok v SR podľa okresov (miesta bydliska chorých) v r. 2018

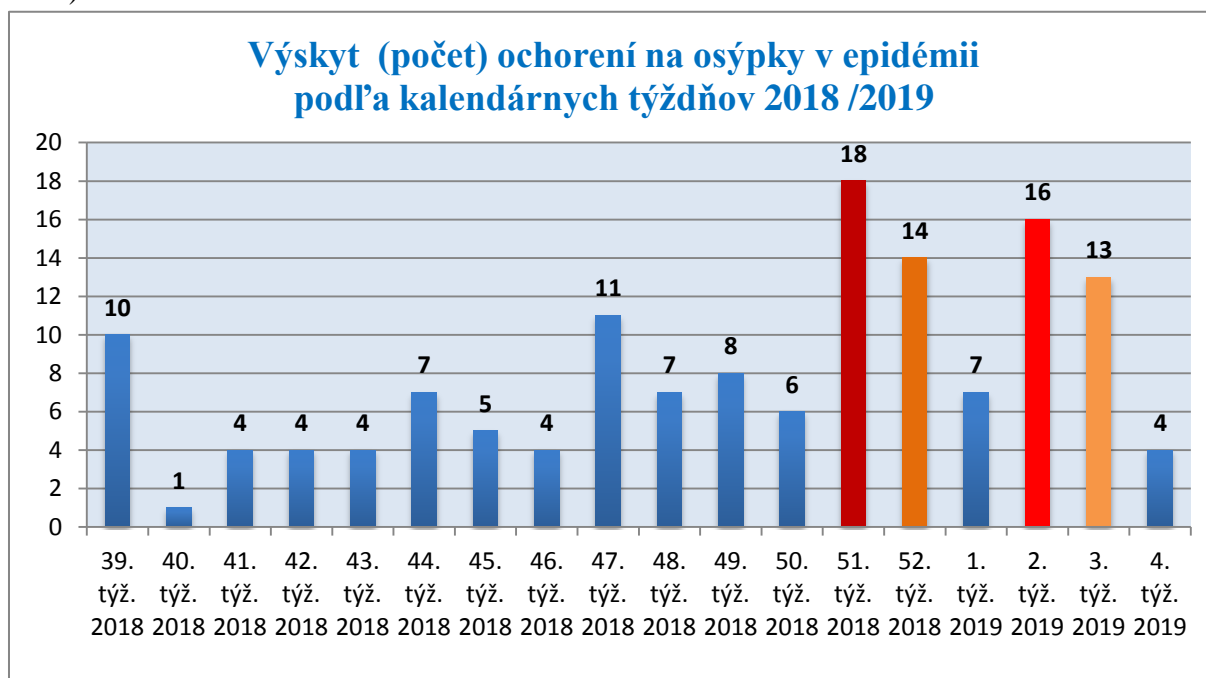
Výskyt osýpok v SR podľa okresov (miesta bydliska chorých) v r. 2019

Najvyšší výskyt ochorení (podľa adresy bydliska chorých) počas prebiehajúcej epidémie bol a je v meste Trebišov (55 ochorení) a v meste Sečovce (42 ochorení). Ochorenia sa taktiež vyskytli v nasledovných obciach okresu: Parchovany (17 ochorení), Hrčeľ (6 ochorení), Egreš (5 ochorení), Zemplínska Teplica (4 ochorenia), Bačkov (4 ochorenia), Kravany (2 ochorenia), Veľká Trňa (2 ochorenia), Zemplínska Nová Ves – Úpor (2 ochorenia), Plechotice (1 ochorenie), Nižný Žipov (1 ochorenie), Vojčice (1 ochorenie), Veľatý (1 ochorenie).

Výskyt ochorení na osýpky v epidémii v okrese Trebišov podľa kalendárnych týždňov

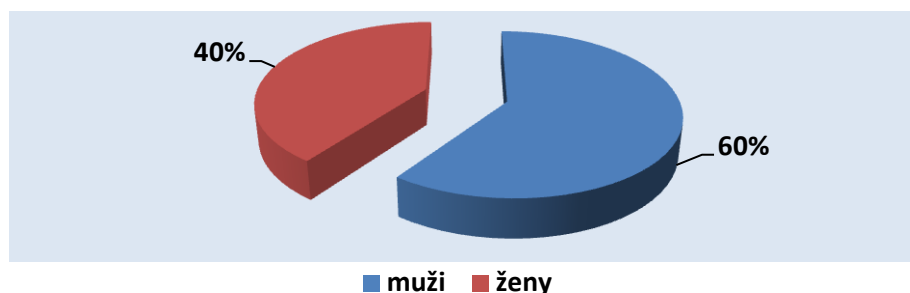
Najvyšší počet hlásených ochorení na osýpky bol v 51. kalendárnom týždni roka 2018. Nárast počtu hlásených ochorení pretrvával aj počas vianočných sviatkov a v medzisviatkovom období (v 52. kalendárnom týždni až do 3. kalendárneho týždňa rok 2019).

Špecifická chorobnosť na osýpky v epidémii v okrese Trebišov podľa veku a pohlavia

V epidémii osýpok sa k 23.1.2019 ochorenia na osýpky vyskytli u 86 mužov a 57 žien.

Výskyt ochorení na osýpky v epidémii podľa pohlavia

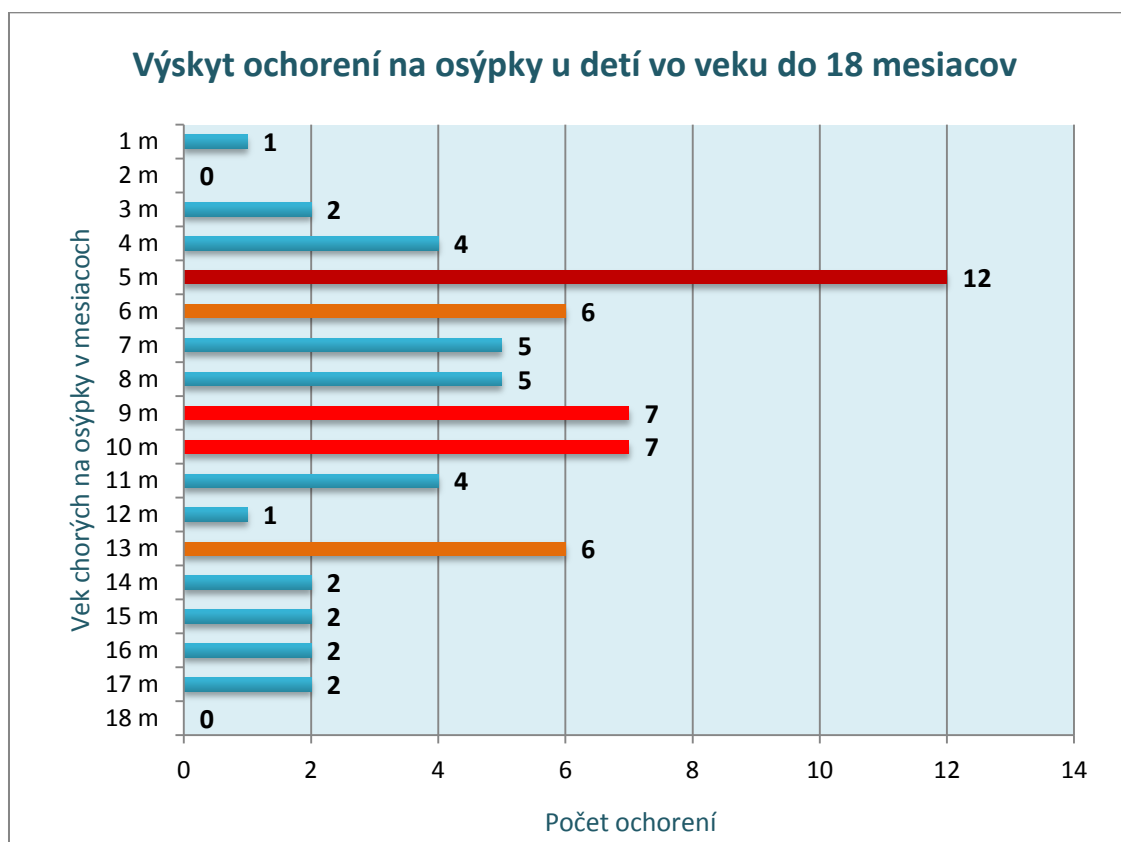
Ochorenia na osýpky sa vyskytli predovšetkým v detskom veku. Najvyššia chorobnosť bola a pretrváva vo vekovej skupine 0 ročných (53 chorých, t.j. 37%). Najmladšia osoba, u ktorej sa ochorenie na osýpky vyskytlo bolo dieťa vo veku 1 mesiac. Najstarší chorý na osýpky mal 50 rokov. Priemerný vek chorých je 7,7 rokov.

Výskyt ochorení na osýpky podľa vekových skupín:

Veková skupina	Počet chorých (n)	Podiel chorých (%)
0 r.	53	37,0
1 – 4 r.	33	23,1
5 – 9 r.	20	13,9
10 – 14 r.	12	8,4
15 – 19 r.	4	2,8
20 – 24 r.	3	2,1
25 – 34 r.	5	3,5
35 – 44 r.	5	3,5
35 - 39 r.	5	3,5
40 - 44 r.	2	1,4
45 - 49 r.	0	0,0
50 - 54 r.	1	0,7
55 a viac rokov	0	0,0
V epidémii spolu k 23.1.2019	143	100

Z celkového počtu chorých sa vo veku do 15 mesiacov vyskytlo 62 prípadov ochorení - 43,4%. Najviac ochorení sa vyskytlo u detí, ktoré nemohli byť vzhľadom na vek ešte zaočkované. (Poznámka: od 15 – 18 mesiacov je vek, v ktorom sa podáva prvá dávka očkovania proti osýpkam v rámci povinného očkovania). Vo veku 15 – 18 mesiacov sa vyskytlo 6 ochorení (4,2%). Vo vekovej skupine detí, ktoré ešte nemohli byť očkované,

ochorelo najviac detí vo veku 5 mesiacov (12 detí, čo predstavuje 8,4% zo všetkých ochorení).

V 3. a 4. kalendárnom týždni 2019 týždni sa znížila celková chorobnosť na osýpky a poklesla aj chorobnosť detí v najnižších vekových skupinách. K 24.1.2019 ja na spádovom Infekčnom oddelení v NsP Michalovce hospitalizovaných 8 pacientov s osýpkami.

Pri zabezpečovaní protiepidemických opatrení na individuálnej úrovni sa sústreďuje okrem iného zvýšená pozornosť na zabezpečenie postexpozičnej profylaxie prostredníctvom pasívnej imunizácie detí, ktoré vzhľadom na vek nemohli byť očkované. Protiepidemické opatrenia uložené verejnými vyhláškami sa zameriavajú na zníženie počtu vnímavých detí, t.j. na skorší začiatok očkovania proti osýpkam, aby sa zamedzilo ďalšiemu šíreniu ochorenia.

Nepretržite vykonávame epidemiologické vyšetrovanie (aj počas víkendov a sviatkov), nariadené sú protiepidemické opatrenia individuálnymi rozhodnutiami, verejnými vyhláškami (16x nariadené mimoriadne očkovanie pre vnímavé skupiny obyvateľstva), opatreniami nariadenými pre predškolské a školské kolektívy a pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (10x). Cestou všetkých druhov médií (televízia, rádio, sociálne siete), na internetových stránkach (www.ruvzty, miest a obcí), na výveskách a informačných plagátoch a letákoch informujeme o pretrvávajúcom epidemickom výskyte ochorení na osýpky v okrese Trebišov a o preventívnych opatreniach, ktoré je potrebné dodržiavať na zamedzenie vzniku a šíreniu ochorení na osýpky. Najdôležitejším preventívnym opatrením je očkovanie proti osýpkam, t.j. mať úplne očkovanie proti osýpkam (u dospelých - 2 dávky očkovania, u detí do 11 rokov - 1 dávka očkovania).

Za úzku súčinnosť pri zabezpečovaní individuálnych ako aj plošných a kolektívnych opatrení ďakujeme:

- Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky;
- Poskytovateľom zdravotnej starostlivosti – ambulanciám všeobecného lekárstva, prevádzkovateľom pohotovostnej služby a ústavným zdravotníckym zariadeniam;
- Lekárňam poskytujúcim úzku súčinnosť;
- Mestám Trebišov a Sečovce a všetkým dotknutým obciam - starostom a prednostom miest a obcí, sociálnym terénnym zamestnancom, mestskej polícii v Trebišove a ďalším zamestnancom;
- Okresnému riaditeľstvu policajného zboru v Trebišove
- Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trebišove
- Okresnému úradu v Trebišove
- Školským zariadeniam
- Organizácii Zdravé regióny.

Preventívne opatrenia realizované v okrese Trebišov v súvislosti s výskytom ochorení na osýpky v roku 2018 v Košickom kraji

RÚVZ so sídlom v Trebišove v súvislosti s výskytom ochorení na osýpky v roku 2018 v Košickom kraji (pred vznikom epidémie v okrese Trebišov) nariadil v priebehu roka 2018 viacero opatrení zameraných na:

- **doočkovanie povinného očkovania u detí do 18 rokov veku;**
- **vydal odporúčania na kontrolu očkovania a doočkovanie dospelých osôb proti osýpkam;**
- **opakovane upovedomoval o aktuálnej epidemiologickej situácii a opatreniach poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, inštitúcie zabezpečujúce úlohy štátu a miest a obcí pri poskytovaní služieb a činnosti v sociálnej oblasti, taktiež školské zariadenia a detské domovy a iné inštitúcie;**
- **organizačne zabezpečil výkon lekárskeho dohľadu a výkon mimoriadneho očkovania u 1200 detí z marginalizovanej rómskej komunity v meste Trebišov.**

V nadväznosti na prijaté opatrenia RÚVZ so sídlom v Trebišove vykonal:

- **mimoriadnu kontrolu očkovania**, v rámci ktorej bolo zistené, že v mesiaci júl 2018 bolo **doočkovaných 435 detí** predovšetkým prostredníctvom 4 ambulantných všeobecných lekárov pre deti a dorast v meste Trebišov. Doočkovanie chýbajúceho povinného a nariadenie mimoriadneho očkovania realizovali všetci všeobecní lekári pre deti a dorast v okrese Trebišov.

Pri kontrole očkovania štandardne vykonávanej každoročne v mesiaci september 2018 rozšíril **RÚVZ so sídlom v Trebišove kontrolu očkovania proti osýpkam na vekové skupiny od 15 mesiacov až do 18 rokov**. Podľa zistených výsledkov je v okrese Trebišov v skupine detí vo veku od 15 mesiacov do 18 rokov **zaočkovaných 1. dávkou proti osýpkam 99% detí** podliehajúcich tomuto očkovaniu a **2. dávkou je zaočkovaných 97,2% detí**.

Okrem vyššie uvedeného sa v rokoch 2013 -2017 nepretržite vykonávali opatrenia na zvýšenie zaočkovanosti proti osýpkam. Od roku 2012, kedy klesla zaočkovanosť proti osýpkam v okrese Trebišov na 92%, prijímal RÚVZ so sídlom v Trebišove v spolupráci s poskytovateľmi ambulatnej zdravotnej starostlivosti a terénnymi pracovníkmi v marginalizovaných komunitách (organizácií Zdravé regióny, Mesto Trebišov) systematické opatrenia na doočkovanie chýbajúceho očkovania. RÚVZ so sídlom v Trebišove vydal 616 individuálnych očkovacích schém.

Nad'alej odporúčame venovať zvýšenú pozornosť realizácii odporúčaní a nariadených opatrení na zamedzenie vzniku a šíreniu osýpok. Jedná sa o nákazu prenášanú vzdušnou cestou, preto je najdôležitejšou špecifickou prevenciou očkovanie.